

SUM TAÐ SÆST, SO KANN ALDAN VESTANFYRI
KANN GERAST SERA HØG. HER MANGLAR IKKI
NÓGV Í AT BØSDALAFOSSUR RENNUR HIN
VEGIN. MYNDIN ER TIKIN Í VETUR AV ANDREAS
MOURITSEN, TYRLU-FLOGSKIPARA

Hetta er eitt dømi um hvussu føroyska økið sær út í DMI-aldumodellinum. Alduhæddin er givin sum litir, har bjálkin til høgru vísir, hvat litirnir svara til í metrum, tó er myrkasti blái liturin land. Píllarnir vísa meðal aldurættning

sum veðurforsøgnin sigur. Hetta er eisini satt fyri alduviðurskifti. Tað er tí sera umráðandi, at aldumodellir verða rættaði, so samsvar er í mest møguligan mun við lokalar aldumátingar. Í hesum sambandi hava aldumátingar hjá Landsverki og Data Quality Systems verið eitt avgerandi íkast, ið hevur sikra, at modellúrslitini líkjast veruleikanum so nógv sum gjørligt.

Aldu metingar

Úrslitið frá hesum samankoyringum av data frá DMI við aldumodell og aldumátingar, gevur tað sum svarar til eina 44-ára langa aldumáting fyri hvørjar 100 metrar á øllum Landgrunninum. Tískil ber til at siga rættuliga nógv um alduviðurskiftini á ymiskum plássunum. Hetta er sjálvandi bert satt við hóskaði fyrivarni, tí talan er um modell og ikki um veruligar mátingar. Ssum dømi síggja vit á myndunum til høgri niðast, hvussu hvussu hægsta alda er eitt miðalár í ávikavist januar- og juli mánað.

Tað sæst, at flestu øki eru at rokna sum vard um summarið (eitt miðalár), meðan bert tey innastu hava lívd, tá vetraródnirnar leika á. Á sama hátt eru úrslit tøk, ið vísa ringasta førið, í vantast kann yvir longri áramál. Hesar kanningar geva sostatt ábendingar um,

hvar ringarnir kunnu liggja, og hvat fyri alduhædd teir skulu halda til.

Handan aldukambin

Nú tá einfaldaðu útrokningarnar eru tókar, sum lýsa hvussu aldan ferðast úti frá havinum og inn á firðirnar, ber eins væl til at brúka tær fram í tíð heldur enn aftur í tíð, sum gjørt varð í hesi kanning. Á hendan hátt kunnu hesi úrslit endurnýttast til at gera alduforsagnir ið ikki krevja stórvegis rokniorku. Tað, ið manglar, er bert at fáa eina avtalu upp á pláss við ein metereologiskan stovn, ið ger alduforsagnir fyri okkara leiðir.

Samanberingar við fleiri styttri aldumátingar hjá Fiskaaling, gjørdar inni á ymiskum alíkjum, standa fyri framman. Vónin er, at aldumodellið kann gerast enn neyvari, so tað mennist til eitt virðismikið amboð hjá vinnuni og fólki annars.

Aldumodellið gevur vitan um, hvør alduhædd kann vantast ymsa staðni til ymisk tíðarskeið. Til vinstri sæst mettað hægsta alduhæddin ein miðal januarmánaða, meðan tilsvareandi alduhædd fyri julimánaða er givin til høgri. Litbjálkin í miðini vísir alduhædd í metrum

